

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

**КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи

**УКЛАДАЧІ: НАКОНЕЧНИЙ К.П.
ПІДГІРНА В.Н.**

Чернівці
Чернівцецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2025

УДК 001.8:378.147(005+379.85)

О-84

*Друкується за ухвалою вченої ради географічного факультету
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(протокол № 6 від 29.12.2025 р.)*

Рецензенти:

Зибарева Оксана Василівна, доктор економічних наук, професор,
професор кафедри бізнесу та управління персоналом Чернівецький
національний університет імені Юрія Федьковича;

Петричук Світлана Іванівна, кандидат економічних наук, доцент,
директор Чернівецького інституту Міжрегіональна Академія управління
персоналом (МАУП).

Основи наукових досліджень та академічної доброчесності :

О-84 Інструкт.-метод. матер. до самот. роботи / уклад.: Наконечний К. П.,
Підгірна В.Н. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025.
25 с.

Пропоноване видання укладено для освітньої компоненти «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності» відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право». Матеріали включають питання для самоконтролю до навчальних елементів освітньої компоненти та тематику рефератів і мультимедійних презентацій.

Подано для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Менеджмент туристичної індустрії».

УДК 001.8:378.147(005+379.85)

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2025

ЗМІСТ

Загальні відомості про освітню компоненту.....	4
Інструкція щодо виконання завдань самостійної роботи.....	6
Теми та завдання самостійної роботи.....	8
Тематика рефератів та мультимедійних презентацій.....	20
Список літератури.....	22

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

«Основи наукових досліджень та академічної доброчесності» – базова дисципліна, спрямована на формування в студентів фундаментальних знань і навичок з організації та проведення наукових досліджень, а також засвоєння принципів академічної доброчесності. Курс знайомить із методологією наукової творчості, структурою й етапами дослідницького процесу, правилами оформлення та представлення наукових результатів. Особливу увагу приділено питанням академічної етики, уникненню плагіату, правильному цитуванню та використанню сучасних інформаційних ресурсів.

Вивчення дисципліни сприяє формуванню дослідницьких компетентностей студентів, розвитку критичного мислення, підвищенню якості підготовки курсових, дипломних і наукових робіт, а також закладає основи професійної культури майбутнього фахівця.

Мета викладання дисципліни «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності» – формування у студентів знань з методології, організації, теорії, методу і процесу, технології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності та принципів академічної доброчесності, починаючи зі студентської наукової роботи. кредитів).

Пререквізити. «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності» є обов'язковою дисципліною циклу дисциплін загальної підготовки та викладається студентам 1 року повної форми навчання в 1-му семестрі загальним обсягом 150 годин (5 кредитів)., 90 годин самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів в рамках з дисципліни «Основи наукових досліджень та академічної доброчесності» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по Результати виконаних завдань, передбачених для самостійної роботи здобувача, враховуються в процесі поточного та підсумкового контролю.

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі

формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (протокол №16 від 25 листопада 2024 року (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>)), здобувачі освіти мають можливість зарахування окремих видів робіт в рамках ОК на основі результатів, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти.

ІНСТРУКЦІЯ ЩОДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНИХ РОБІТ

Якісне виконання самостійних робіт є невід'ємною складовою засвоєння будь-якої освітньої компоненти. Самостійна робота передбачає:

- опрацювання теоретичних і практичних завдань;
- роботу з рекомендованими джерелами;
- підготовку конспектів, рефератів або мультимедійних презентацій.

Виконання теоретичних завдань передбачає ознайомлення з усіма завданнями та питаннями, зазначеними у плані самостійної роботи, перегляд рекомендованої літератури та вибір джерел, які містять найбільш релевантний матеріал, складання орієнтовного плану відповіді або доповіді, опрацювання складних для розуміння понять і термінів, визначення зв'язку опрацьованого матеріалу з іншими освітніми компонентами з урахуванням переваг і недоліків такої взаємодії, підготовку власного конспекту для ефективного запам'ятовування, підбір ілюстративного матеріалу для наочності, виокремлення складних частин матеріалу та звернення до викладача за необхідності, використання додаткових джерел для поглиблення теми, а також застосування методів самооцінювання для перевірки рівня засвоєння матеріалу.

Робота з першоджерелами зумовлює уважне прочитання джерела, виписування основних термінів та понять, складання плану власної відповіді, підготовку конспекту першоджерела, підбір ілюстрацій, що підтверджують головну ідею матеріалу, а також переказ тексту власними словами для кращого засвоєння.

Вивчення базових термінів вимагає виписування основних понять і термінів з навчального матеріалу, пошук їх визначень у лекціях, словниках, довідниках, підручниках, наукових статтях або монографіях, перевірку зрозумілості визначень та відсутності двозначності, а при необхідності – використання додаткових довідкових джерел для уточнення термінів.

Підготовка мультимедійної презентації включає обрання теми, складання списку ключових слів та плану виступу, визначення оптимальної кількості слайдів, підготовку основних

тез для кожного слайду та логічний підбір інформації, вибір оптимального розміру шрифту, уникання перенасичення слайдів текстом, використання ілюстрацій і анімації для запам'ятовування, додавання графіків, таблиць та діаграм для наочності матеріалу, а також синхронізацію виступу з презентацією з дотриманням логіки викладення.

Підготовка реферату передбачає обрання теми та визначення ключових слів, формулювання змісту, відбір інформації, що повністю розкриває тему, організацію матеріалу у параграфи та абзаци з використанням слів-зв'язок між ними та формулюванням висновків, написання вступу з метою, завданнями та актуальністю роботи, підготовку загальних висновків, зазначення посилань на джерела та авторів у тексті, оформлення списку використаних джерел і літератури, а також підготовку усного виступу за темою реферату.

ТЕМИ ТА ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Робота з науковою бібліотекою

Мета: сформувати практичні навички ефективної взаємодії з науковою бібліотекою, використання її електронних та друкованих ресурсів, а також систематизації джерел за видами доступу та тематичним спрямуванням.

Завдання до самостійної роботи:

1. Визначити алгоритм ефективної роботи з електронними та друкованими фондами бібліотеки.

1. Дослідити офіційний сайт наукової бібліотеки (університетської або державної) та визначити доступні сервіси:

- електронний каталог,
- електронна бібліотека / репозитарій,
- електронні бази даних,
- послуги онлайн-замовлення книжок,
- довідково-бібліографічний відділ.

2. Скласти покроковий алгоритм роботи з електронними фондами, що включає:

- пошук за автором, назвою, ключовими словами;
- фільтрацію за роком, типом видання, мовою;
- доступ до повного тексту або опису;
- використання функцій закладок, цитування, експорту джерел.

3. Скласти алгоритм роботи з друкованими фондами, описавши:

- роботу з алфавітним та систематичним каталогом,
- порядок оформлення читацького квитка,
- процедуру замовлення книг у абонементі та читальному залі,
- правила користування фондами.

4. Оформити обидва алгоритми у вигляді структурованих блок-схем або нумерованих списків.

2. Систематизувати ресурси наукової бібліотеки за видами доступу та тематикою.

1. Створити таблицю, у якій зазначити:

- *Тип ресурсу:* друкований, електронний, мультимедійний.

- *Вид доступу:* відкритий доступ, внутрішній доступ університету, платні бази даних, доступ через VPN.

- *Тематика:* загальнонаукові ресурси, фахові ресурси за спеціальністю, енциклопедичні джерела, довідкові видання.

- *Приклади ресурсів:* назви баз даних, каталоги, фонди, колекції.

2. Обов'язково включити до порівняння:

- електронні каталоги (OPAC),
- репозитарії (інституційні архіви),
- наукові журнали,
- електронні бібліотеки (наприклад: НБУВ, Europeana, DOAJ),
- бази даних (Scopus, Web of Science або відкриті аналоги).

3. Зробити короткий висновок (0,5 стор.), у якому:

- пояснити різницю між видами доступу;
- визначити, які ресурси найбільш корисні для майбутніх наукових робіт.

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.

- Обов'язкові елементи:

- алгоритм для електронних ресурсів;
- алгоритм для друкованих ресурсів;
- таблиця систематизації ресурсів;
- висновки.

Тема 2. Класифікація наукових досліджень: фундаментальні, прикладні, пошукові

Мета: сформувати вміння відрізняти типи наукових досліджень за метою, завданнями та результатами, а також класифікувати конкретні приклади досліджень за видами.

Завдання до самостійної роботи:

1. Порівняння фундаментальних, прикладних та пошукових досліджень.

1. Опрацювати визначення кожного виду дослідження:

- Фундаментальні дослідження — спрямовані на отримання нових знань без прямого прагнення до практичного застосування.

- Прикладні дослідження — спрямовані на вирішення конкретних практичних завдань із використанням наукових знань.
- Пошукові (експериментальні) дослідження — націлені на виявлення нових закономірностей, перевірку гіпотез, уточнення теорій.
- Скласти порівняльну таблицю, в якій зазначити для кожного виду дослідження: мета, основні завдання; очікувані результати та приклади тем.

2. Класифікація прикладів досліджень за видами.

1. Зібрати 10–15 прикладів наукових досліджень (за власною спеціальністю або суміжними дисциплінами).

2. Для кожного прикладу визначити вид дослідження (фундаментальне, прикладне, пошукове).

3. Оформити результати у вигляді таблиці або списку

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.

- Обов'язково включити:

- таблицю порівняння видів досліджень;
- таблицю/список класифікації прикладів;
- короткий висновок (0,5 стор.) про відмінності та особливості кожного виду досліджень

Тема 3. Методи збору наукової інформації: порівняльний аналіз переваг і недоліків

Мета: сформувати навички аналізу та порівняння основних методів збору наукової інформації, визначення їх переваг та недоліків, а також оцінки ефективності у різних дослідницьких завданнях.

Завдання до самостійної роботи:

1. Аналіз основних методів збору наукової інформації.

1. Опрацювати основні методи збору наукової інформації:
 - Документальні: аналіз наукових джерел, літератури, статистики;
 - Спостереження: безпосереднє або дистанційне спостереження за об'єктом;
 - Опитування: анкети, інтерв'ю, фокус-групи;

- Експеримент: контрольоване моделювання явищ;
- Методи вторинної обробки даних: аналіз баз даних, архівів, репозитаріїв.

2. Для кожного методу скласти короткий опис:

- суть методу,
- типи даних, що збираються,
- умови ефективного застосування.

3. Оформити результати у вигляді таблиці.

2. Порівняння кількісних і якісних методів збору даних.

1. Визначити кількісні методи (опитування з анкетною, статистичні дослідження, експерименти з числовими показниками).

2. Визначити якісні методи (спостереження, інтерв'ю, аналіз контенту, фокус-групи).

3. Скласти порівняльну таблицю переваг та недоліків:

4. Написати короткий висновок (0,5 стор.), у якому:

- зазначити, в яких випадках ефективніше застосовувати кількісні методи;
- в яких ситуаціях – якісні;
- можливість комбінування методів для більшої точності.

Форма представлення результату:

- Письмова робота 2–3 сторінки (Word або PDF), або презентація.

- Обов'язкові елементи:

- таблиця з методами збору наукової інформації;
- таблиця порівняння кількісних і якісних методів;
- короткий висновок.

Тема 4. Етапи наукового дослідження та їх характеристика

Мета: сформувати навички планування наукового дослідження, визначення його ключових етапів та розуміння завдань кожного з них.

Завдання до самостійної роботи:

1. Визначити ключові етапи наукового дослідження.

1. Опрацювати літературу та джерела щодо методології наукових досліджень.

2. Визначити основні етапи дослідження:

- Вибір теми та формулювання проблеми;

- Аналіз літератури та джерел;
- Постановка мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження;

- Вибір методів дослідження;
- Збір наукової інформації;
- Обробка та аналіз даних;
- Формулювання висновків та рекомендацій;
- Оформлення результатів дослідження

2. Сформулювати характеристики кожного етапу дослідницької роботи.

Скласти таблицю або структурований опис, у якій для кожного етапу вказати: мету етапу, основні завдання та очікувані результати.

Форма представлення результату.

- Письмова робота 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.
- Обов'язкові елементи:
 - перелік ключових етапів;
 - таблиця з характеристикою кожного етапу;
 - короткий висновок про послідовність та значення етапів.

Тема 5. Комерціалізація наукових досліджень

Мета: сформувати навички аналізу шляхів комерціалізації результатів наукових досліджень та оцінки переваг і ризиків впровадження наукової продукції у практику.

Завдання до самостійної роботи:

1. Оцінити шляхи комерціалізації результатів наукових досліджень.

1. Опрацювати джерела про процес комерціалізації наукових розробок.
2. Визначити основні шляхи комерціалізації:
 - Ліцензування патентів та технологій;
 - Створення стартапів або науково-технічних компаній;
 - Партнерство з промисловими підприємствами;
 - Продаж або передача технологій;
 - Спільні проекти та гранти з бізнесом;

- Використання наукових результатів для розробки комерційних продуктів (програмне забезпечення, медичні технології, матеріали).

3. Оцінити для кожного шляху:

- потенційну ефективність;
- приклади реального застосування;
- ресурси та умови для реалізації.

2. Визначити переваги та ризики комерціалізації наукової продукції.

1. Скласти порівняльну таблицю переваг та ризиків:

2. Написати короткий висновок (0,5 стор.), у якому:

- оцінити, чому комерціалізація важлива для науки та економіки,

- зазначити, які ризики потребують особливої уваги,
- запропонувати шляхи мінімізації ризиків.

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.

- Обов'язкові елементи:

- перелік шляхів комерціалізації з оцінкою;
- таблиця переваг та ризиків;
- короткий висновок.

Тема 6. Системи перевірки на академічну доброчесність: вітчизняні та міжнародні практики

Мета: сформулювати розуміння різних систем перевірки академічної доброчесності, оцінити їхні особливості, а також проаналізувати роль антиплагіатних програм у підвищенні якості освіти.

Завдання до самостійної роботи:

1. Порівняти вітчизняні та міжнародні системи перевірки на академічну доброчесність.

1. Опрацювати інформацію про вітчизняні системи перевірки текстів на плагіат, наприклад:

- Unicheck, StrikePlagiarism, Compilatio (українські університети),
- системи інтегровані у LMS (Moodle, Prometheus).

2. Ознайомитися з міжнародними системами:
 - Turnitin, Grammarly, iTenticate, PlagScan.
3. Скласти порівняльну таблицю, зазначивши для кожної системи:
 - Країну/походження
 - Тип перевірки (текст, код, мультимедіа)
 - Доступність для студентів
 - Додаткові функції (оцінка стилю, цитування, звіти про унікальність)

2. Проаналізувати роль антиплагіатних програм у забезпеченні якості освіти.

1. Визначити основні функції антиплагіатних програм:
 - перевірка тексту на плагіат;
 - рекомендації щодо правильного цитування;
 - контроль академічної доброчесності студентів та викладачів;
 - формування навичок самостійної роботи з джерелами.
2. Скласти короткий аналітичний текст (0,5–1 стор.), у якому оцінити:
 - наскільки ефективні ці програми у забезпеченні якості освіти;
 - переваги використання (профілактика плагіату, формування академічної культури);
 - можливі обмеження та ризики (помилкові спрацьовування, перевірка тільки текстових матеріалів, ризик формалізації оцінки).

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.
- Обов'язкові елементи:
 - таблиця порівняння вітчизняних та міжнародних систем;
 - аналіз ролі антиплагіатних програм;
 - короткий висновок

Тема 7. Структура та вимоги до написання наукової статті

Мета: сформувати навички визначення структурних елементів наукової статті та засвоїти вимоги до оформлення результатів наукового дослідження.

Завдання до самостійної роботи:

1. Визначити структурні елементи наукової статті.

1. Опрацювати нормативні документи та наукові джерела щодо структури наукової статті.

2. Визначити основні структурні елементи статті:

- Заголовок — чітке відображення теми та суті дослідження;
- Автор(и) та анотація (Abstract) — короткий опис мети, методів, результатів та висновків;
- Ключові слова (Keywords) — 4–6 термінів для пошуку;
- Вступ — обґрунтування актуальності, формулювання проблеми, мети та завдань;
- Огляд літератури / Теоретична частина — аналіз попередніх досліджень, виявлення прогалин;
- Методи дослідження — опис об'єкта, предмета, методів збору та обробки даних;
- Результати — фактичні дані, експерименти, таблиці, графіки;
- Обговорення / Аналіз результатів — інтерпретація, порівняння з іншими дослідженнями;
- Висновки — підсумки дослідження, рекомендації, практичне значення;
- Список літератури / References — оформлення джерел відповідно до стандарту (APA, ДСТУ, Chicago).

3. Скласти схему або таблицю структурних елементів із короткою характеристикою кожного етапу.

2. Охарактеризувати вимоги до оформлення результатів наукового дослідження.

1. Опрацювати основні стандарти оформлення наукових статей:

- структура тексту та логічна послідовність;
- ясність та точність викладу;
- оформлення таблиць, графіків та рисунків;
- використання цитат і посилань;

- дотримання норм оформлення списку літератури.
2. Скласти короткий опис вимог у вигляді списку.

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.
- Обов'язкові елементи:
 - таблиця або схема структурних елементів статті;
 - характеристика вимог до оформлення;
 - короткий висновок про значення правильної структури та оформлення.

Тема 8. Міжнародні стандарти цитування (APA, MLA, Chicago, ДСТУ 8302:2015): порівняльний аналіз

Мета: сформувати навички порівняння основних стандартів цитування та визначення їхніх вимог до оформлення бібліографічних описів у наукових роботах.

Завдання до самостійної роботи:

1. Порівняти основні міжнародні стандарти цитування.

1. Опрацювати основні стандарти цитування:
2. Скласти порівняльну таблицю, зазначивши для кожного стандарту:

- Основні принципи цитування в тексті
- Оформлення списку літератури
- Особливості для різних типів джерел
- Галузі застосування

2. Класифікувати вимоги різних стандартів до бібліографічних описів.

1. Скласти таблицю або схему, у якій зазначити основні вимоги до бібліографічного опису для різних типів джерел (книги, статті, дисертації, електронні ресурси) за кожним стандартом.

2. Написати короткий висновок (0,5 стор.), у якому:
 - зазначити подібності та відмінності між стандартами;
 - визначити, який стандарт доцільно застосовувати у різних галузях;
 - наголосити на важливості дотримання стандартів для академічної доброчесності.

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.
- Обов'язкові елементи:
 - таблиця порівняння стандартів цитування
 - таблиця/схема вимог до бібліографічних описів
 - короткий висновок

Тема 9.Індекс цитування та h-індекс як показники результативності науковця

Мета: сформувати розуміння сутності основних показників наукової результативності та оцінити їх значення для розвитку наукової кар'єри.

Завдання до самостійної роботи:

1. Визначити сутність індексу цитування та h-індексу.

1. Опрацювати наукові джерела та визначення основних показників:
 - Індекс цитування — кількість посилань на публікації науковця іншими авторами. Показує впливовість та популярність наукових робіт.
 - h-індекс — інтегральний показник результативності науковця, що враховує як кількість публікацій, так і число їх цитувань. H-індекс = n, якщо n публікацій науковця мають не менше n цитувань кожна.
2. Навести приклади розрахунку:
 - Наприклад, якщо дослідник має 5 публікацій, цитування яких становлять: 12, 10, 8, 4, 3 — h-індекс = 4, бо 4 публікації мають ≥ 4 цитувань.

2. Оцінити значення цих показників для наукової кар'єри дослідника.

1. Скласти порівняльну таблицю переваг та обмежень індексу цитування та h-індексу
2. Написати короткий аналітичний текст (0,5–1 стор.), у якому оцінити:
 - як ці показники впливають на кар'єрний ріст, участь у грантах та престижних проектах;
 - роль цих метрик при прийомі науковців до редакційних рад, наукових посад;

- обмеження при використанні цих показників як єдиної оцінки наукової діяльності.

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.
- Обов'язкові елементи:
 - визначення індексу цитування та h-індексу;
 - приклад розрахунку h-індексу;
 - таблиця переваг та недоліків;
 - короткий висновок про значення показників для наукової кар'єри

Тема 10. Сучасні виклики академічної доброчесності у світі та в Україні

Мета: сформулювати розуміння сучасних загроз академічній доброчесності та визначити ефективні шляхи їх подолання, зокрема в Україні.

Завдання до самостійної роботи:

1. Проаналізувати сучасні загрози академічній доброчесності.

1. Опрацювати наукові джерела та інформаційні матеріали про академічну недоброчесність у світі та в Україні.

- Визначити основні види загроз: плагіат, фальсифікація та фабрикація даних, самоплагіат, корупційні практики, маніпуляції з авторством, неправильне використання джерел в електронних ресурсах.

2. Скласти таблицю або схему, що відображає загрози академічній доброчесності та їх наслідки для науки та освіти

2. Визначити шляхи подолання викликів академічної недоброчесності в Україні.

1. Проаналізувати практики та політики університетів та наукових установ в Україні:

- впровадження антиплагіатних систем (Unicheck, StrikePlagiarism);
- етичні кодекси для студентів і науковців;
- освітні програми з академічної доброчесності;
- створення комісій та служб контролю якості наукових робіт;

- просування культури чесності через конференції, семінари та вебінари.

2. Скласти список або таблицю шляхів подолання недоброчесності

3. Написати короткий висновок (0,5 стор.), у якому:

- підкреслити значення дотримання академічної доброчесності для розвитку науки;
- оцінити ефективність українських практик у боротьбі з недоброчесністю;
- запропонувати рекомендації для зміцнення академічної культури.

Форма представлення результату:

- Письмова робота на 2–3 сторінки (Word або PDF), презентація.

- Обов'язкові елементи:

- таблиця або схема загроз академічній доброчесності;
- таблиця або список шляхів подолання викликів в Україні;
- короткий аналітичний висновок.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ ТА МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

1. Роль наукових досліджень у розвитку сучасного менеджменту.
2. Методологічні підходи до проведення досліджень у менеджменті.
3. Наукове мислення менеджера: сутність, рівні та особливості формування.
4. Академічна доброчесність: значення для майбутнього менеджера.
5. Види наукових джерел і методи їх критичного аналізу у менеджменті.
6. Етичні стандарти наукової діяльності й управлінських рішень.
7. Плагіат: форми, наслідки та методи запобігання в академічній та професійній діяльності.
8. Наукова комунікація менеджера: принципи, форми та інструменти.
9. Наукова гіпотеза та її роль у прикладних дослідженнях менеджменту.
10. Методи збору первинних даних у менеджменті: опитування, інтерв'ю, спостереження.
11. Методи статистичного аналізу у наукових дослідженнях у сфері управління.
12. Структура та логіка наукового звіту з управлінських досліджень.
13. Цитування та оформлення наукових праць: порівняння основних міжнародних стандартів (APA, MLA, Chicago, Harvard).
14. Роль інформаційних технологій у наукових дослідженнях менеджменту.
15. Публікаційна етика: проблеми фальсифікації та фабрикації даних.
16. Наукометричні показники (h-index, цитування), їх значення для науковця-менеджера.
17. Роль рецензування в забезпеченні якості наукових досліджень.
18. Академічна доброчесність в університетському середовищі: виклики та шляхи забезпечення.

19. Міжнародні практики забезпечення академічної доброчесності в менеджменті.

20. Проєктний підхід у наукових дослідженнях: етапи, інструменти, оцінювання результатів.

21. Формування дослідницьких компетентностей майбутніх менеджерів.

22. Роль кейс-методу в дослідницькій підготовці менеджерів.

23. Соціальні та етичні аспекти впровадження результатів наукових досліджень у сфері управління.

24. Організація й управління науковими проєктами: сучасні тенденції.

25. Принципи академічної культури та наукової відповідальності в менеджменті.

26. Штучний інтелект у наукових дослідженнях менеджменту: можливості та ризики з позиції доброчесності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Академічна доброчесність : навчальний посібник для студентів 1-го курсу всіх спеціальностей медичних та фармацевтичних факультетів. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. 108 с
2. Галян О.В. Г-17 Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
3. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
4. Дорошенко В. М. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2019. 156 с.
5. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
6. Наконечний К.П. п.1.6. Організація наукових досліджень у менеджменті туризму. С 48-53. Менеджмент туристичної індустрії : підручник у 3-х ч. Руденко В.П., Вацеба В.Я., Підгірна В.Н. та ін. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 504 с.
7. Носачова, Ю.В. Основи наукових досліджень: підручник для студ. вищих навч. закладів, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 128 с.
8. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. А. К. Бабіченка. Харків : НТУ «ХПІ», НФаУ, 2021. 134 с.
9. Основи наукових досліджень. Курс лекцій : навчальний посібник. / уклад. О. Б. Шарпан. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с.
10. Сінчук О. М., Берідзе Т. М., Барановська М. Л. та ін. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Кременчук : ПП Щербатих О.В., 2022. 196 с.

Додаткова

1. Костянтин Наконечний, Вероніка Грицку. Методологія організації наукових досліджень в галузі туризму. *Міждисциплінарні інтеграційні процеси у системі географічної, туризмологічної та екологічної науки: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції приуроченої 35-літтю утворення географічного факультету в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка* (м. Тернопіль, 15-16 травня 2025 р.) / за заг. ред. проф. А. Кузишина. Тернопіль : ФОП Осадца Ю.В., 2025. С 170 – 174.
2. Наконечний К.П., Паламарюк М.Ю. Дослідження сучасних тенденцій та інноваційних технологій в екскурсійній сфері України. *Підприємництво та інновації*. 2025. № 37. С 61 - 64. URL : DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/37.9>
3. Наконечний К.П., Паламарюк М.Ю. Методологія організації наукових досліджень в галузі туризму (екскурсійно-туристична практика). *Науково-виробничий журнал "Бізнес-навігатор"*. 2025. № 6 (83) С. 181 -185. URL : DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.83-30>
4. Цепенда М.М, Наконечний К.П. Аналіз сучасних стратегій менеджменту овертуризму. *Географія та туризм*. 2024. Вип. 74. С.18-24. URL : DOI: <https://doi.org/10.17721/2308-135X.2024.74.13-18>
5. Цепенда М.М, Наконечний К.П. Методологічні засади комплексного застосування цифрових і ГІС-технологій у системі збалансованого управління туристичним підприємством. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 79. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-185>
6. Патійчук В. О. Основи наукових досліджень: словник-довідник. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2021. 53 с.
7. Veronica Hrytsku Substantiation of tourism studies in public education in Ukraine 14-th edition *International Conference. Present Environment and Sustainable Development International Symposium . Book of abstracts*. Iasi, 7-9 June, 2019. S.71

Інтернет-ресурси

1. Етичний кодекс ученого України від 15.04.2009 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>.
2. Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL : <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha>
1. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL : <https://library.chnu.edu.ua>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
4. Національна Парламентська бібліотека України. URL : <http://www.nplu.kiev.ua/>
5. Про академічну доброчесність: Закон України (проект). URL : <https://cutt.ly/IBfteY3>.
6. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
7. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
8. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти: Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>.

Навчальне видання

**ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ:**

Інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи

УКЛАДАЧІ:

НАКОНЕЧНИЙ Костянтин Петрович,

ПІДГІРНА Валентина Никиферівна

Літературне редагування **О.В. Колодій**

Технічне редагування **О.М. Кудрінська**

Підписано до друку 30.12.2025. Формат 60x84/16.

Електронне видання.

Ум.-друк. арк. 1,4. Обл.-вид. арк. 1,5. Зам. Н-101..

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету.

58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.

e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 891 від 08.04.2002.